

5.3.7. işğaldan azad olunmuş ərazilərə "Böyük Qayıdış"

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

bir daha təkrar edirəm, Ağdam Azərbaycanın ən gözəl guşəsidir. İnsanların əsrlər boyu yaşadığı qüdrətli bir yerdir. Ağdam bizim həmişə üçün əziz və müqəddəs şəhər və rayondur. Mən Barda və Ağcabədiyə qaçqın düşmüş insanlarla görüşdüm. Onların nə qədər daxili mənəvi zənginliyə malik olduqlarını hiss etdim. Bir daha onları qarşısında baş əyirəm".
İndi Ağdamda Prezident İlham

Ağdama Böyük Qayıdışın təntənəsi

"Qafqazın Xirosiması" yenidən dirçəlir!

AĞDAMA BÖYÜK QAYIDIŞ

İşğaldan azad olunmuş torpaqlara qayıdış davam edir. Bu günlərdə illərlə sükutun əsirinə çevrilən, Ağdama növbəti köç baş tutdu. Martın 5-də Ağdam şəhərinə yola salınan 346 nəfər doğma yurda qovuşdu. 90 ağdamlı ailəyə mənzillərin açarları təqdim edildi. Ağdam şəhərinə köç edənlər respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdir. Doğma yurda qayıdan sakinlər hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunduqlarına görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür ediblər. Onlar, həmçinin torpaqlarımızı işğaldan azad edən rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabıtlarımıza minnətdarlıqlarını bildirib, bu yolda canlarından keçən şəhidlərimizə rəhmət diləyiblər. Onlardan biri di şəhid övladı Ramil Məmmədzadədir.

O, "Unikal" qəzetinə müsahibəsində bildirib ki, Ağdamdan çıxanda 5-6 yaşı olub. Atası Rafail Məmmədov 1992-ci ildə Ağdamın azadlığı uğrunda döyüşlərdə şəhadətə yüksəlib.

"Ağdamdan məcburi köçkün düşəndə körpə idik. Bacım, qardaşım, anamla birgə Ağdamı gözyaşlı tərk etmişdik. Atamı Ağdam şəhərində gedən döyüşlərdə itirdik. Ağdamdan köçkün gəlib Sumqayıtda məskunlaşdıq. Anam bizi çətinliklə böyütsə də, hər zaman Ağdama qayıdacağımıza inamı aşıladı. Mən boksçuyam. Arzum budur ki,

Ağdamda boks üzrə mütəxəssislər yetişdirim. Bunun üçün sizin saytın vasitəsilə aidiyyəti qurumlardan kömək istəyirəm. Mənə Ağdamda idman zalı açmağa kömək etsinlər. Mən bundan sonra öz torpağımda çalışmaq istəyirəm. Atamın da ruhu buna görə şad olar ki, mən Ağdamda qalıb onun ocağının işığını yandırırım".

Digər sakin Nizami Süleymanov isə müharibə veteranıdır. O, bildirib ki, Ağdama qayıdış illərin həsrətinin bitdiyi möhtəşəm gündür:

Mən Ağdamda Könüllü dəstələrə qoşulub döyüşəndə 42-43 yaşım vardı. Hərbi gücümüz az olduğundan bir Ağdamı itirdik. Amma Ağdamı bir gün belə unutmadıq. Ağdamdan üç mərtəbəli və ayrı dörd otaqlı evim vardı. Həmisi düşmən viran qoydu. Ağdamdan üç qızım və həyat yoldaşımla çıxmışdım. Quzanlıdan durub Ağdama həsrətlə baxırdıq. Amma şükür bu günə ki, 77 yaşımı Ağdamda qeyd edəcəm. Buna görə əvvəlcə şəhidlərimizə və qazilərimizə, sonra da Ali Baş Komandana, ordumuza minnətdaram. Qızlarım da ev verildikcə bu torpağa qayıdacaqlar. Ağdam mənim üçün ana, ata deməkdir. Bu günü 30 il gözləmişəm".

Müsahibimiz deyir ki, Ağdamda artıq həyat öz əvvəlki axarına qayıdır. Böyük Qayıdış yalnız insanların evlərinə dönüşü deyil o, dağıdılmış yurtdan yenidən nəfəs alması, xatirələrin gerçəyə çevrilməsi və Ağdamın yenidən dirçəlməsinə rəhumdur.

Ağdamdan danışdıqda yada Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Ağdamın işğalı ilə bağlı 1998-ci ildə Milli Məclisdə çıxışı zamanı dediyi sözlər yada düşür: "Mən dedim və

Əliyevin rəhbərliyi ilə misilsiz quruculuq və inkişaf mərhələsi davam edir. Təsdiq olunmuş Baş Plan Ağdamın müasir, yaşıl və ağıllı şəhər standartlarına uyğun şəkildə nümunəvi şəhər kimi yenidən qurulmasını nəzərdə tutur. Artıq Ağdam Sənaye Parkı Qarabağ iqtisadiyyatının əsas lokomotivlərindən birinə çevrilib, yeni dəmir yolu və avtovağzal kompleksləri regionun mühüm nəqliyyat qovşağı olaraq formalaşır, Muğam Mərkəzi isə Qarabağın zəngin musiqi irsini yeni səviyyədə yaşadır.

Ağdam bu gün Böyük Qayıdış proqramının simvol şəhəri kimi dirçəlir.

2026-cı ilin sonuna qədər isə Ağdamın Baş Qərəndə və Eyvaxanbəyli kəndlərinin əhalinin köçü təmin ediləcək. Bunu Ağdam, Füzuli və Xocavənd rayonlarında Azərbaycan Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov bildirib.

Onun sözlərinə görə, ilin sonuna qədər 1268 ailənin Ağdama köçürülməsi planlaşdırılıb.

Qeyd edək ki, işğaldan azad olunan Ağdam şəhərində 2026-cı ilin sonuna qədər yaşayış üçün zəruri olan bütün məsələlərin tamamlanması nəzərdə tutulub. Ağdam şəhərinin təsdiq edilmiş Baş planına uyğun olaraq, əhalinin səmərəli və yüksək həyat səviyyəsini təmin etmək məqsədilə müasir tələblərə cavab verəcək yaşayış məhəllələri salınır. Ağdam şəhəri elə bir layihə ilə qurulur ki, onun dünyada bənzəri olmayacaq.

Təsədüfi deyil ki, bəzi xarici ekspertlər, jurnalistlər Ağdamı "Qafqazın Xirosiması" adlandırırlar. Amma fərq ondadır ki, Xirosima atom bombası nəticəsində viran qoyulub, Ağdamı isə 30 il ərzində erməni oğrular, talançılar sökərək daşlarını da aparıb müxtəlif yerlərdə satırdılar. Bu, misli görünməmiş vahşilikdir. Erməni faşizmi faşizmin ən yüksək nöqtəsidir. Bütün bunlara rağmen Ağdam yenidən qurulur. Tarix sübut etdi ki, torpaq öz sahibini unutmur. Bu gün Ağdam yenidən dirçəlir, kül içindən doğan ümid kimi ayağa qalxır. Böyük Qayıdış yalnız bir köç deyil. Bu ədalətin qələbəsi, yaddaşın oyanışı və yurd sevgisinin zaman üzərində qazandığı möhtəşəm zəfərdir!

Güləyə Mecid

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin ayırdığı maliyyə əsasında hazırlanır.